

Autorizația de construcție s-a emis cu condiția păstrării acestuia

Mozaicul Trei Arbori, aproape complet eliminat

Mozaicul Trei Arbori care a fost realizat de artistul plastic György Jovián pe fațada fostului Cinematograf Patria a fost dezafectat aproape în întregime. Constructorul a primit autorizația de construcție din partea Primăriei doar cu condiția păstrării sau refacerii acestuia.

La sesizarea realizată de Primăria Oradea, în luna martie, dirigințele de șantier a explicat că sunt date jos doar părțile degradate din mozaic și că acestea vor fi înlocuite. La ora actuală, aproximativ 80% din mozaic nu mai există pe fațadă. Mozaicul Trei Arbori a fost realizat la finele anilor '70 de György Jovián, pictor și grafician de talie universală, cunoscut pentru numeroasele sale expoziții personale și de grup din România, Ungaria, Germania, Italia, Franța, Belgia, Portugalia, Cehoslovacia, Polonia, un nume apreciat de critica de specialitate din țară și străinătate. S-a născut la Șimleu Silvaniei, însă o mare parte din copilărie și tinerețe le-a petrecut la Oradea, oraș căruia avea să-i facă drept cadou impresionantul mozaic de 350 de metri pătrați, realizat din marmură și finalizat în 1982, cu puțin înainte ca artistul să se mute la Budapesta. Lucrarea a fost introdusă în lista monumentelor artistice de patrimoniu ale orașului Oradea. „Mozaicul Trei Arbori este

una dintre cele mai frumoase realizări monumentale din Oradea, o creație care nu poate fi scoasă din circuit și care are o frumusețe de ambient aparte în Parcul Magnoliei. Iar creatorul acestui mozaic este unul dintre cei mai cunoscuți și apreciați artiști plastici din România și din Ungaria”, a spus directorul Muzeului Țării Crișurilor, Aurel Chiriac. Despre soarta mozaicului a aflat și artistul care i-a dat viață și care, după ce inițial a intenționat să înainteze o adresă primăriei, a optat pentru a aștepta să vadă cum se vor desfășura lucrurile. „Am lucrat trei ani, zi și noapte la acest mozaic. Pentru peri-

oada aceea, de la finele anilor '70, a fost considerată o lucrare specială, valoroasă atât din punct de vedere al conceptului, cât și din punct de vedere al anvergurii. Ar fi păcat să dispară”, a spus, pentru CRIȘANA, György Jovián. „Inițial, când am aflat că se dă jos de pe fațadă, am vrut să înaintez o adresă primăriei. Dar am fost contactat de unul din arhitecții municipității și mi s-a spus că au cerut constructorului să păstreze lucrarea, sau să o refacă și voi fi căutat de către arhitectul care a proiectat centrul comercial”, a mai explicat artistul. „Nu am fost contactat încă, dar stau la dispoziția constructorilor dacă doresc să

refacă lucrarea. Proiectul original, schița mozaicului după care am realizat desenul și am coordonat execuția, există în arhiva de stat a județului Bihor și poate fi consultată”, a subliniat György Jovián. Acesta a mai precizat că, deși realizarea lucrării a însumat trei ani de muncă, cei mai grei din viața sa, astăzi, când există specialiști în astfel de construcții timpul de refacere ar trebui să fie semnificativ redus. De asemenea, artistul și-a exprimat bucuria de a afla că o eventuală dispariție a lucrării nu ar lăsa indiferentă comunitatea orădeană.

■ A.C.

Pe drumul Oradea-Fughiu Închidere temporară a circulației rutiere

ADI Zona Metropolitană Oradea a anunțat că circulația rutieră pe drumul care leagă cartierul Podgoria de satul Fughiu va fi închisă temporar începând de azi, 28 aprilie, până joi, 30 aprilie, pentru a putea fi turnat stratul de beton asfaltic.

Circulația rutieră va fi închisă pe anumite tronsoane de pe sectorul cuprins între km 0+000 și km 1+650, sector aflat pe raza UAT Oradea. Drumul de legătură va avea o lungime de cca 3.600 m (2.740 m în Oradea și 860 m pe teritoriul comunei Oșorhei). În stabilirea traseului s-a ținut seama de minimizarea impactului asupra proprietăților existente (limitarea exproprierilor) prin păstrarea traseului existent al drumului, urmărindu-se astfel reducerea costurilor investiției. Principalele lucrări derulate sunt: parte carosabilă cu o lățime între 5 m și 6 m încadrată de rigole de acostament și borduri; semnalizarea rutieră și marcaje rutiere; accese la proprietăți; amenajare drumuri laterale pe o lungime de 15 m; mutare stâlpi; șase stații de autobuz; șanțuri pereate și neprotejate; podețe transversale la drumurile laterale și accese proprietăți; ridicarea la cota a capacelor căminelor existente; ziduri de sprijin; trotuare; sistem de colectare și evacuare a apelor pluviale (guri de scurgere, cămine de vizitare, rețea canalizare, puțuri drenante etc); rigole transversale prefabricate și cămine decantoare la drumurile laterale.

■ R.C.

Artiștii fotografi din China au donat măști Un cadou pentru Euro Foto Art

Membrii organizației Photo China Network Online din Zhuhai a donat 400 de măști pentru partenerii lor din Oradea, Baia Mare și București.

Artiștii organizației chineze partenere a Asociației Euro Foto Art Oradea, după ce au aflat care este situația din România a epidemiei de coronavirus, și-au surprins prietenii fotografi din Oradea, Baia Mare și București cu un cadou: 400 de măști de protecție. „Zicala populară Prietenul la nevoie se cunoaște s-a adeverit în această situație deosebită în care ne aflăm cu toții. După ce membrii și prietenii Photo China Network Online din Zhuhai (Organizație partenere a Asociației Internaționale Euro Foto Art au aflat că și în România s-a răspândit pandemia de coronavirus s-au gândit să vină în ajutorul prietenilor lor din țara noastră”, se arată în comunicatul emis de Euro Foto Art. Artiștii fotografi au cumpărat și au expediat prin curierat rapid pentru prietenii lor români: artiștii fotografi Ștefan Tóth, președintele asociației Euro Foto Art, Sorin Tabacu, consilierul organizației, Constantin Lupu membru onoare din

București și lui Tudorel Ilie din Baia Mare, 400 de măști de protecție. Cei care au inițiat și au contribuit financiar la procurarea și expedierea lor în România sunt artiștii fotografi chinezi din Beijing, Sanghai și Zhuhai: Rongzhao Li, Haibo Chi, Ruisheng Zhu, Weilu Chen, președintele China Photo Network Online din Zhuhai (China), Hui Zhang, Guodong Shen, Dan Chen secretara China Photo Network Online din Zhuhai (China), Zeling Wu, Xi Zhu și Fanjing Lu. Măștile au fost preluate ieri, 27 aprilie 2020 de către artistul fotograf Ștefan Tóth, care a ținut să mulțumească public colegilor din China pentru gestul lor. ■

■ Ioana MATEAȘ

Rectificare negativă Bugetul Oradei, mai mic cu 9 milioane euro

În ședința de ieri a Consiliului Local Oradea s-a aprobat rectificarea bugetului municipiului, prin diminuarea cheltuielilor cu aproximativ 9 milioane de euro, în urma veniturilor mai mici pe care municipalitatea estimează că le va încasa până la finalul anului. Modificările se referă la reducerea cheltuielilor cu salariile, dar și o reducere a investițiilor.

Municipalitatea orădeană a rectificat în minus bugetul pentru anul în curs, estimând că veniturile inițiale, prognozate a fi în jurul a aproximativ 50 milioane euro, vor fi mai mici cu cinci, până la nouă milioane euro. „Veniturile orașului Oradea nu pot fi decât legate de situația economică din oraș și de veniturile locuitorilor. Din cauza blocajului social și economic pe care îl avem, veniturile orașului au scăzut foarte mult în această perioadă, ceea ce ne-a pus în situația de a reconsidera veniturile pe care le încasează orașul și cheltuielile pe care le face”, a declarat primarul Ilie Bolojan la finalul ședinței CLO. Potrivit acestuia, în cursul lunii martie, ca urmare a deciziilor guvernamentale și a blocajului social și economic, au fost peste 10.000 de orădeni în șomaj tehnic, iar în cursul lunii aprilie numărul s-a dublat, făcând ca peste 20% din forța de muncă din Oradea să fie în șomaj tehnic. Municipalitatea estimează că, odată cu relaxarea măsurilor luate de Guvern, numărul orădenilor aflați în șomaj se va reduce, iar până la finalul anului se va ajunge la situația de dinaintea declarării stării de urgență. Între timp, veniturile la bugetul local s-au diminuat și urmează să se reducă în continuare. „Cel puțin trei milioane de euro în aceste câteva luni vom încasa mai puțin față de suma pe care ne-o programam anul acesta – de aproximativ 50 milioane de euro. De asemenea, din cauza măsurilor adoptate, veniturile orașului din închirieri au scăzut destul de mult, La fel cele din parcări și alte venituri din impozitele pe proprietăți, din taxele plătite de firme. Aceasta face ca veniturile estimate să scadă, într-o variantă optimistă, cu aproximativ cinci milioane de euro, iar într-o variantă, pesimistă, cu aproximativ 9 milioane euro. Ne-am diminuat, deci, cheltuielile cu valoarea maximă, aproximativ nouă milioane de euro, păstrând o rezervă de câteva milioane în cazul în care lucrurile se vor îmbunătăți”, a menționat primarul. Potrivit acestuia, reducerile de cheltuieli vor afecta investițiile programate pentru anul în curs, dar și cheltuielile de funcționare. „Reducând cheltuielile de funcționare, cele cu salariile, alte cheltuieli pe care le avem legate de funcționarea orașului și diminuând suma pentru investiții ne vom putea încadra în acest buget”, susține primarul. În privința investițiilor care vor fi afectate, acesta a nominalizat programul de reabilitare a fațadelor, unele lucrări de asfaltare a străzilor din cartierele noi, care urmau să fie modernizate în acest an și care vor fi amânate pentru anul viitor. De asemenea, unele plăți pe care municipalitatea trebuia să le facă în acest an vor fi amânate pentru 2021. „În felul acesta, în lunile următoare toate proiectele europene câștigate vor fi derulate cu viteză maximă, astfel încât să putem menține absorbția de bani europeni la un nivel cât mai ridicat posibil. De asemenea, lucrările care sunt legate de aceste fonduri europene și care trebuie finanțate din bugetul local le vom asigura. De exemplu, în zona Calea Aradului, unde se extinde linia de tramvai trebuia să frezăm carosabilul să realizăm acele lucrări astfel încât la final întreaga zonă să fie asfaltată și reabilitată. Aceste lucrări vor continua, dar alte lucrări noi nu vom mai deschide”, a mai declarat primarul Oradiei.